

Сучасні тенденції розвитку інформаційних систем в обліку

Предметом дослідження є сучасні тенденції розвитку інформаційних систем в обліку.

Метою дослідження є визначення перспектив розвитку інформаційних систем в обліку.

Методи дослідження. У статті використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті розглянуто найважливіші сучасні тенденції розвитку інформаційних систем в обліку. Ці тенденції виділені в рамках кожного напрямку розвитку облікових інформаційних систем. Охарактеризовано перспективи розвитку облікових інформаційних систем.

Висновки. Сучасні тенденції в розвитку облікових інформаційних систем спрямовані на створення більш інтелектуальних, автоматизованих, інтегрованих та безпечних рішень. Ці зміни не тільки підвищують ефективність бухгалтерських процесів, але й є важливим інструментом для стратегічного планування, прийняття рішень та досягнення конкурентних переваг. Компанії, які успішно інтегрують ці тенденції у свої облікові системи, отримують значну перевагу на ринку. Крім того, інтелектуалізація облікових систем трансформує роль самого бухгалтера. Від операціоніста йому необхідно перетворюватися на стратегічного радника, здатного інтерпретувати складні дані, виявляти тенденції та надавати керівництву обґрунтовані рекомендації. Тому інвестиції в навчання та розвиток бухгалтерського персоналу є важливими. Майбутнє обліку – це синергія потужних програмних рішень та висококваліфікованих фахівців, які зможуть максимально ефективно використовувати їх для досягнення цілей компанії. Отже, еволюція облікових інформаційних систем є частиною загального процесу цифрової трансформації бізнесу. Впровадження інтелектуальних, автоматизованих та інтегрованих рішень дає можливість не тільки оптимізувати внутрішні процеси, але й є фактором підвищення конкурентоспроможності підприємств на локальному та глобальному рівнях.

Ключові слова: облік, інформаційні системи, синергія, облікова інформація, кібербезпека, витрати, блокчейн, інвестиції, звіти, фінансові показники.

RADMILA PIDLYPNA
LESYA RYBAKOVA

Modern trends in the development of information systems in accounting

The subject of the study is the current trends in the development of information systems in accounting.

The purpose of the study is to determine the prospects for the development of information systems in accounting.

Research methods. The article uses the dialectical method of scientific knowledge, the method of analysis and synthesis, the comparative method, and the method of data generalization.

Results of the work. The article considers the most important current trends in the development of information systems in accounting. These trends are highlighted within each direction of development of accounting information systems. The prospects for the development of accounting information systems are characterized.

Conclusions. Current trends in the development of accounting information systems are aimed at creating more intelligent, automated, integrated and secure solutions. These changes not only increase the efficiency of accounting processes, but also provide companies with powerful tools for strategic planning, decision-making and achieving competitive advantages. Companies that successfully integrate these trends into their accounting systems gain a significant advantage in the market. In addition, the intellectualization of accounting systems transforms the role of the accountant himself. From an operations officer, he needs to transform into a strategic advisor who can interpret complex data, identify trends, and provide management with sound recommendations. Therefore, investments

in the training and development of accounting personnel are becoming no less important than the introduction of the latest technologies. The future of accounting is a synergy of powerful software solutions and highly qualified specialists who can use them most effectively to achieve the company's goals. Therefore, the evolution of accounting information systems is part of the overall process of digital business transformation. The introduction of intelligent, automated, and integrated solutions makes it possible not only to optimize internal processes, but is also a factor in increasing the competitiveness of enterprises at the local and global levels.

Keywords: *accounting, information systems, synergy, accounting information, cybersecurity, costs, blockchain, investments, reports, financial indicators.*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку економіки, що характеризується глобалізацією, цифровою трансформацією та іманентним зростанням обсягів інформації, облікові системи є важливою складовою ефективного управління підприємствами. Динамічність зовнішнього середовища, поява нових бізнес-моделей та постійне вдосконалення технологій формують нові виклики та можливості для розвитку інформаційних систем в обліку. Незважаючи на значний прогрес у цій сфері, актуальним залишається питання дослідження та адаптації сучасних тенденцій, що спрямовані на підвищення точності, оперативності, достовірності та аналітичної спроможності облікової інформації. Сучасні облікові системи не обмежуються лише фіксацією господарських операцій. Вони є важливими інструментами для прийняття стратегічних рішень, прогнозування, оптимізації бізнес-процесів та забезпечення конкурентних переваг. Однак, існують певні розбіжності між потенціалом новітніх технологій та практичним їх впровадженням у більшості підприємств. Інерційність мислення, брак кваліфікованих кадрів, висока вартість впровадження та недостатнє розуміння перспектив їх використання зменшують процес модернізації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасний стан розвитку облікових систем показує стрімку інтеграцію передових технологій, що трансформують традиційні підходи до збору, обробки та аналізу фінансової інформації. Ці дослідження проводили такі вчені, як Бондар Т.Л., Матієнко-Зубенко І.І., Терещенко Л.О., Тюрін О.В. та ін. Однак, недостатньо досліджені основні тенденції, які визначають майбутнє інформаційних систем облікової сфери, і тому вони потребують подальшого вивчення.

Мета статті – визначення сучасних тенденцій розвитку інформаційних систем в обліку.

Виклад основного матеріалу. Розвиток інформаційних систем (ІС) в сфері обліку є дина-

мічним процесом, що визначається постійним прагненням до підвищення ефективності, точності, швидкості та доступності облікової інформації. Розглянемо найважливіші сучасні тенденції:

1. Хмарні технології (cloud computing):

– Переваги: дають можливість компаніям отримувати доступ до облікових програм та даних з будь-якого місця та пристрою, що забезпечує гнучкість і мобільність. Зменшуються затрати на ІТ-інфраструктуру та її обслуговування.

– Тенденції: зростаюче впровадження хмарних ERP-систем, SaaS-рішень для бухгалтерського обліку, зберігання облікових даних у хмарі.

2. Штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML):

– Автоматизація рутинних завдань: AI та ML здатні автоматизувати такі процеси, як введення даних, розпізнавання документів (рахунків, накладних), класифікація витрат, виявлення помилок та аномалій.

– Прогнозна аналітика: використання ML для прогнозування фінансових результатів, виявлення шахрайства, оптимізації грошових потоків.

– Розумні робочі процеси: AI зможе допомагати в прийнятті рішень, надаючи рекомендації на основі аналізу облікових даних.

3. Великі дані (big data) та аналітика:

– Інтегрований аналіз: облікові системи все частіше інтегруються з іншими джерелами даних (продажі, маркетинг, виробництво) для отримання більш повного уявлення про діяльність компанії.

– Звітність та інтерактивні панелі (dashboards): надання керівництву в режимі реального часу доступу до аналітичних звітів та візуалізацій для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

– Глибокий аналіз тенденцій: виявлення прихованих закономірностей та можливостей для оптимізації витрат та підвищення прибутку.

4. Автоматизація роботизованих процесів (RPA – Robotic Process Automation):

– Автоматизація повторюваних завдань: RPA-боти зможуть виконувати такі завдання, як вве-

дення даних, виставлення рахунків, зіставлення банківських виписок, обробка заробітної плати, що мінімізує людські помилки та прискорює процеси.

– Ефективність та швидкість: звільнення персоналу від рутинної роботи для виконання більш складних, аналітичних та творчих завдань.

5. Блокчейн (Blockchain) технології:

– Прозорість та незмінність: блокчейн забезпечує безпечне, прозоре та незмінне збереження облікових записів, що зможе бути використано для аудиту, відстеження ланцюгів поставок, управління контрактами.

– Потенціал для аудиту: покращення процесу аудиту завдяки незмінності даних та автоматизації перевірок.

– Смарт-контракти: автоматизація виконання угод та розрахунків на основі заздалегідь визначених умов.

6. Інтеграція та взаємодія систем:

– Безшовна інтеграція: зменшення розрізненості даних шляхом інтеграції облікових систем з іншими корпоративними системами (CRM, SCM, HRM).

– API (Application Programming Interface): широке використання API для обміну даними між різними додатками та сервісами.

7. Мобільні додатки:

– Доступність в режимі реального часу: мобільні додатки дають можливість бухгалтерам та менеджерам отримувати доступ до облікової інформації, вносити дані, схвалювати документи зі смартфонів та планшетів.

– Зручність для співробітників: можливість фіксувати витрати, доходи, перевіряти залишки безпосередньо на місці.

8. Кібербезпека та захист даних:

– Зростання загроз: зі збільшенням цифрових даних зростає і ризик кібератак.

– Інвестиції в безпеку: компанії вкладають значні кошти в захист облікових даних, шифрування, автентифікацію, захист від зловмисного програмного забезпечення.

9. Поглиблена аналітика та звітність:

– Перехід від ретроспективної до прогностичної аналітики: фокус зміщується від минулих результатів до прогнозування майбутнього.

– Персоналізовані звіти: можливість налаштувати звіти відповідно до індивідуальних потреб користувачів.

10. Сталий розвиток та ESG-звітність:

– Інтеграція ESG-показників: облікові системи враховують екологічні, соціальні та корпоративні (ESG) показники, що потребує нових підходів до збору та аналізу даних.

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується значним зростанням обсягів інформації та прискоренням процесів її обробки. В контексті обліку, це ставить перед спеціалістами нові, складні виклики, але водночас відкриває широкі перспективи завдяки впровадженню передових інформаційних систем. Ці системи є не просто інструментами для фіксації господарських операцій, а важливими аналітичними комплексами, що дають можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення. Однією з основних тенденцій є інтеграція облікових систем з іншими бізнес-додатками, такими як системи управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM), системи планування ресурсів підприємства (ERP) та аналітичні платформи. Така інтеграція забезпечує цілісне бачення діяльності компанії, дає можливість автоматизувати процеси документообігу та підвищити ефективність роботи на всіх рівнях. Розвиток хмарних технологій також суттєво трансформує сферу обліку. Хмарні облікові системи пропонують гнучкість, масштабованість та доступність даних з будь-якої точки світу, що особливо актуально для сучасних мобільних команд. Це знижує витрати на IT-інфраструктуру та спрощує процес оновлення програмного забезпечення, роблячи його доступним навіть для малого та середнього бізнесу. Перспективи розвитку облікових інформаційних систем лежать у площині штучного інтелекту та машинного навчання. Впровадження цих технологій дасть можливість автоматизувати рутинні операції, такі як введення даних, класифікація транзакцій та підготовка звітів. Крім того, штучний інтелект зможе бути використаний для виявлення шахрайства, аналізу ризиків та прогнозування фінансових показників, що виведе облікову функцію на якісно новий стратегічний рівень. Перспективи розвитку облікових інформаційних систем (OIC) окреслюються стрімким впровадженням хмарних технологій, що забезпечують гнучкість, масштабованість та доступ до даних з будь-якої точки планети. Інтеграція з іншими бізнес-системами, такими як CRM та ERP, стає основним трендом, створюючи єдиний інформаційний простір та покращуючи прийняття рішень. Розвиток штучного

інтелекту та машинного навчання відкриває нові можливості для автоматизації рутинних операцій, прогнозування фінансових показників та виявлення аномалій. Зростає роль аналітики великих даних (Big Data) у формуванні стратегічних планів та підвищенні ефективності бізнес-процесів. Зміцнюється фокус на кібербезпеку та захист конфіденційної інформації, враховуючи зростаючу кількість кіберзагроз. Стандартизація та уніфікація форматів даних покращують обмін інформацією між різними системами та суб'єктами господарювання. Дедалі більшої уваги приділяється забезпеченню мобільності користувачів та зручності інтерфейсів, що сприяє підвищенню продуктивності праці. Розширення функціоналу щодо управління ризиками та впровадження елементів блокчейн-технологій для забезпечення прозорості та незмінності фінансових операцій також є важливими напрямками розвитку.

Висновки

Сучасні тенденції в розвитку облікових інформаційних систем спрямовані на створення більш інтелектуальних, автоматизованих, інтегрованих та безпечних рішень. Ці зміни не тільки підвищують ефективність бухгалтерських процесів, але й є важливим інструментом для стратегічного планування, прийняття рішень та досягнення конкурентних переваг. Компанії, які успішно інтегрують ці тенденції у свої облікові системи, отримують значну перевагу на ринку. Крім того, інтелектуалізація облікових систем трансформувє роль самого бухгалтера. Від операціоніста йому необхідно перетворюватися на стратегічного радника, здатного інтерпретувати складні дані, виявляти тенденції та надавати керівництву обґрунтовані рекомендації. Тому інвестиції в навчання та розвиток бухгалтерського персоналу є важливими. Майбутнє обліку – це синергія потужних програмних рішень та висококваліфікованих фахівців, які зможуть максимально ефективно використовувати їх для досягнення цілей компанії.

Список використаних джерел:

1. Бородіна О. А., Ляшенко В. І. Повоєнне відновлення економіки: світовий досвід та спроба його адаптації для України. Вісник економічної науки України. 2022. № 1. С. 121–134.
2. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Гуштан Т. В., Каганець–Гаврилко Л. П., Ярема Т. В., Брензович О. І.

Міжнародний інвестиційний менеджмент: підручник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2025. 193 с.

3. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Каганець–Гаврилко Л. П., Гуштан Т. В., Крамченко Р. А. Конкурентні технології в міжнародній економіці: підручник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2023. 184 с.

4. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Крамченко Р. А., Індус К. П., Василюха Н. В. Міжнародний менеджмент: підручник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2024. 192 с.

5. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Лазур С. П., Важинський Ф. А. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах: навчальний посібник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2019. 258 с.

6. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Важинський Ф. А., Індус К. П. Міжнародні фінанси і фінансовий менеджмент в задачах та прикладах: навчальний посібник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2020. 161 с.

7. Гаврилко П. П., Лалакулич М. Ю., Колодійчук А. В. Основні фактори виникнення кризових явищ на промислових підприємствах. Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.–техн. праць. 2012. Вип. 22 (4). С. 158–164.

8. Колодійчук А. В. Інноваційний розвиток промисловості: завдання управління при врахуванні умов недосконалої конкуренції: монографія. Львів: Ліга–Прес, 2015. 324 с.

9. Колодійчук А. В. Інформація як фактор інноваційного розвитку економіки. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 5/1(132). С. 58–62.

10. Колодійчук А. В., Гуштан Т. В., Молнар О. С., Василюха Н. В., Чобаль Л. Ю. Міжнародні перевезення в міжнародній економіці: підручник. Львів: Вид-во ННВК «АТБ», 2021. 189 с.

11. Терещенко Л. О., Матієнко–Зубенко І. І. Інформаційні системи і технології в обліку: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2004. 187 с.

References:

1. Borodina, O. A., & Lyashenko, V. I. (2022). Povoyenne vidnovlennya ekonomiky: svitovyy dosvid ta sproba yoho adaptatsiyi dlya Ukrayiny [Post-war economic recovery: world experience and an attempt at its adaptation for Ukraine]. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrayiny – Bulletin of Economic Science of Ukraine*, 1, 121–134. [in Ukrainian].
2. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Hushtan, T. V., Kahanets–Havrylko, L. P., Yarema, T. V., & Brenzovych, O. I. (2025). *Mizhnarodnyy investytsiynyy menedzhment [International investment management]: Textbook*. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

3. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Kahanets–Havrylko, L. P., Hushtan, T. V., & Kramchenko R. A. (2023). Konkurentni tekhnolohiyi v mizhnarodniy ekonomitsi [Competitive technologies in the international economy]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

4. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Kramchenko, R. A., Indus, K. P., & Vasylykha, N. V. (2024). Mizhnarodnyy menedzhment [International management]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

5. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Lazur, S. P., & Vazhynskyy, F. A. (2019). Mizhnarodna ekonomika v tablytsyakh, skhemakh, formulakh, zadachakh i prykladakh [International Economics in Tables, Schemes, Formulas, Problems and Examples]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

6. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., Vazhynskyy, F. A., & Indus, K. P. (2020). Mizhnarodni finansy i finansovy menedzhment v zadachakh ta prykladakh [International finance and financial management in problems and examples]: Textbook. Lviv: ATB Publishing. [in Ukrainian].

7. Havrylko, P. P., Lalakulych, M. Yu., & Kolodiychuk, A. V. (2012). Osnovni factory vynykennya kryzovykh yavlyshch na promyslovykh pidpryyemstvakh [The main factors of emergence of crisis phenomena in industrial enterprises]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 22 (4) (pp. 158–164). [in Ukrainian].

8. Kolodiychuk, A. V. (2015). Innovatsiyyny rozvytok promyslovosti: zavdannya upravlinnya pry vrakhuvanni umov nedoskonaloyi konkurenciyi [Innovative development of industry: the tasks of management taking into account the conditions of imperfect competition]. Lviv: League Press. [in Ukrainian].

9. Kolodiychuk, A. V. (2012). Informatsiya yak faktor innovatsiynoho rozvytku ekonomiky [Information as a factor of innovation development of the economy]. In Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukrayini [Formation of market relations in Ukraine]: Vol. 5/1 (132) (pp. 58–62). [in Ukrainian].

10. Kolodiychuk, A. V., Hushtan, T. V., Molnar, O. S., Vasylykha, N. V., & Chobal, L. Yu. (2021). Mizhnarodni

perevezennya v mizhnarodniy ekonomitsi [International transportation in the international economy]: Textbook. Lviv: ATB Publishing [in Ukrainian].

11. Tereshchenko L. O., Matiyenko–Zubenko I. I. (2004). Informatsiyni systemy i tekhnolohiyi v obliku [Information systems and technologies in accounting]: Textbook. Kyiv: KNUE

Дані про авторів

Підлипна Радміла Петрівна,

д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Ужгородського торговельно-економічного інституту, Державного торговельно-економічного університету

ORSID: <https://orcid.org/0000-0001-6886-5834>
e-mail: info@utei-knteu.org.ua

Рибаківа Леся Петрівна,

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Ужгородського торговельно-економічного інституту, Державного торговельно-економічного університету

ORSID: <https://orcid.org/0000-0003-4066-1076>
e-mail: info@utei-knteu.org.ua

Data about the authors

Radmila Pidlypna,

Dr.Sci. of Economics, Professor, Head of the Department of Finance, Accounting and Taxation of the Uzhhorod Trade and Economic Institute of the State Trade and Economic University

e-mail: info@utei-knteu.org.ua

Lesya Rybakova,

Ph.D. of Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Taxation of the Uzhhorod Trade and Economic Institute of the State Trade and Economic University

e-mail: info@utei-knteu.org.ua

Надходження статті до редакції 16.03.2026

Прийнято до друку 26.03.2026

Опубліковано 30.03.2026